

Onze parochie, een (geloofs)gemeenschap
tussen droom en werkelijkheid

ACHTERGROND BIJ HET THEMA VERKONDIGING EN CATECHESE

- Men wordt niet als **christen** geboren, men moet het **worden**. Geloven is een **proces** en is nooit af, wij zijn altijd leerlingen die **onderweg** zijn.

citaat van Tertullianus in 'Groeien in geloof', een verklaring de Belgische bisschoppen over catechese, september 2006, p.5

- Een liturgische en catechetische gemeenschap

Het geloofsverhaal van christenen verloopt meestal niet rechtlijnig. Het gaat op en af, het maakt sterke en zwakke tijden door. Doorgaans zijn de scharniermomenten in het leven mijlpalen langs de geloofsweg. Naar aanleiding van communie, vormsel of huwelijk vindt tal van christenen opnieuw aansluiting bij de kerkgemeenschap, voor een korte of langere tijd. Blijven meedoen of opnieuw meedoen: beide liggen niet zover uit elkaar. Beide vragen bovendien om inzicht en motivering. Wie meedoet, wil weten waarom en waarvoor hij of zij meedoet. Hier ligt voor de Kerk een nieuwe uitdaging. We begonnen deze visietekst met de vraag hoe wij **'gemeenschappen van leerlingen'** kunnen vormen en wat daarvoor nodig is. De vraag klinkt steeds luider hoe de kerkgemeenschap als geheel een **'catechetische gemeenschap'** kan zijn: **een gemeenschap waarin allen zich geroepen voelen om te werken aan hun eigen geloofsgroei en aan die van anderen. Een gemeenschap waarin ieder met geloofsvorming of catechese te maken heeft, als gever of als ontvanger.**

We maken op dit punt al mooie ervaringen mee. Een aantal parochies bijvoorbeeld betreft in de voorbereiding op de eerste communie of het vormsel niet alleen de kinderen die kandidaat zijn, maar ook hun ouders. Een catecheseploeg maakt het mogelijk dat ze samen, **als gezin, een geloofstraject afleggen**. Samen hebben ze meer te winnen dan afzonderlijk. De kinderen merken dat 'geloof' en 'Kerk' niet enkel voor de kindertijd of de schooltijd bedoeld zijn. Ook hun ouders besteden er tijd en aandacht aan. Op hun beurt ervaren de ouders dat ze wel degelijk kunnen bijdragen tot de geloofsofvoeding van hun kind. Dat ze wel in staat zijn om met hun kind over het Evangelie en de Kerk te spreken. Zo kan de catechese de **geloofsoverdracht tussen de generaties versterken**. Geloven doen we niet alleen. We staan in een ketting. We ontvangen het geloof van wie ons voorafgingen en geven het door aan wie na ons komen. Die vorm van **intergenerationele catechese** willen we aanmoedigen. Medewerkers op het gebied van catechese en liturgie zullen trajecten daarvoor uitwerken.

Johan Bonny, Een houtskoolvuur met vis erop en brood. Visietekst van en voor het bisdom Antwerpen, p. 28-29

- De authentieke boodschapper, de evangeliserende figuur, is een **getuige**. Welnu, zonder de existentiële betrokkenheid, die van degene die luistert naar het Woord een getuige maakt die zelf ten volle in bezit genomen is door de kracht van het Woord, is de activiteit van het preken en de catechese gedoemd vruchteloos te blijven. De heilige Augustinus waarschuwde reeds: 'Wie niet *van binnenuit* het Woord van God beluistert, wordt een vergeefse prediker van het Woord *naar buiten* toe.' De geloofwaardigheid van de verkondiging verloopt dus langs deze **persoonlijke implicatie die maakt dat wat de catechist verkondigt, tegelijk datgene is waarvan hij leeft.**

Enzo Bianchi, stichter van een gemengde en oecumenische monastieke gemeenschap bij Turijn

- Je wordt geen christen louter en alleen door een leer te aanvaarden. Je wordt het door leerling van Jezus te worden en aan te sluiten bij zijn gemeenschap. Een gemeenschap die daarom nieuw en anders is, omdat ze het leven met Jezus deelt.

Volwassen worden in geloof, verklaring van de bisschoppen van België, september 2006, nr. 14

- Eén goed verzorgde liturgische viering, waarin een warme kerkgemeenschap toont hoe ze God dankt en prijst, bidt en zingt, stil wordt en dan weer haar nood uitspreekt, is wat initiatie betreft meer waard dan drie 'catecheselessen' aan kinderen.

Stijn Van den Bossche, algemeen secretaris van de Interdiocesane Commissie Catechese op het Liturgisch Congres van 2012

- Werkomschrijving van catechese: 'alles wat bijdraagt om de ontmoeting met Jezus Christus in de kerkgemeenschap mogelijk te maken en te begunstigen' ...

Catechese is een verantwoordelijkheid van heel de christelijke gemeenschap. De christelijke initiatie immers 'moet niet alleen door catecheten of priesters, maar door heel de gemeenschap van de gelovigen worden verzorgd' ...

De overbevraagde en pastoraal zoekende priesters concentreren zich op hun liturgische taken en geven eerder hun verkondigende taken door (zelfs ook de homilie), hoewel deze in een missionair kerktype net veel belangrijker worden. Catechisten worden bovendien blijkbaar steeds moeilijker gevonden en hun 'niveau' daalt qua persoonlijk geloof, kerkbetrokkenheid, en vorming (in die volgorde: sleutelen aan vorming helpt niet als de vorige twee ontbreken...). Op een aantal plaatsen dreigt de figuur te ontstaan dat nauwelijks geloofsbewuste ouders bv. in het jaar waarin hun eigen kind gevormd wordt, bereid zijn 'op weg te gaan' met een groepje nauwelijks geloofsbewuste vormelingen. Dat resulteert in een op zich zinnig en edelmoedig 'een stukje weg afleggen' met de jongeren, maar waarin de christelijke dimensie volledig vervaagt, terwijl die weg wel wordt afgerond met een sacrament.

Stijn Van den Bossche, algemeen secretaris van de Interdiocesane Commissie Catechese op een IPB-Forum over geloofscommunicatie